

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 06.10.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa, Türkiye'nin en önemli Antep fıstığı üretim merkezlerinden biridir. Üretim miktarının artırılması kadar ürünün hasat, kurutma, depolama ve işleme aşamalarında gıda güvenliğinin korunması da üreticinin geliri, tüketici sağlığı ve ürünün ihracat değeri bakımından önem taşımaktadır.

Şanlıurfa Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünde Antep fıstığında Aflatoksin B1 ve toplam aflatoksin analizinin akredite olarak yapılabilirdiği görülmektedir. Ancak ilin üretim hacmi dikkate alındığında mevcut kamu ve özel laboratuvar kapasitesinin üreticinin ve işleme sanayisinin ihtiyacını karşılayıp karşılamadığının; yapılan analizlerde tespit edilen uygunsuzlukların ve aflatoksin riskini kaynağında azaltmaya yönelik tedbirlerin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi ile 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu uyarınca güvenilir gıdanın temini ve gıda kaynaklı risklerin önlenmesi kamu makamlarının sorumluluğundadır.

Bu bağlamda;

1. Şanlıurfa'da Antep fıstığında aflatoksin analizi yapmaya Bakanlığınızca yetkilendirilmiş kamu ve özel laboratuvar sayısı kaçtır? Bunların kaç tane söz konusu analiz bakımından akreditedir ve yıllık toplam analiz kapasiteleri nedir?
2. 2022-2026 yıllarında Şanlıurfa'da üretilen veya işlenen Antep fıstığından kaç numunede Aflatoksin B1 ve toplam aflatoksin analizi yapılmış; bunların kaçında mevzuat limitlerinin üzerinde değer tespit edilmiştir? Uygunsuzluk tespit edilen ürünler hakkında hangi işlemler uygulanmıştır?
3. Şanlıurfa'daki üretici ve Antep fıstığı işleme tesislerinin aflatoksin, pestisit kalıntısı, nem ve mikrobiyolojik analizlere erişim süresi ve mevcut laboratuvar kapasitesi Bakanlığınızca yeterli görülmekte midir? Analiz için il dışına gönderilen numune bulunmakta mıdır?
4. Şanlıurfa'nın Antep fıstığı üretim hacmi dikkate alınarak aflatoksin, pestisit, nem, ürün kalitesi ve diğer gıda güvenliği analizlerinde ihtisaslaşmış yeni veya genişletilmiş bir laboratuvar altyapısına ihtiyaç olup olmadığına ilişkin çalışma yapılmış mıdır? Gıda İhtisas OSB, GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü veya başka bir kamu kurumu bünyesinde bu yönde bir yatırım planlanmakta mıdır?
5. Hasat, kurutma ve depolama aşamalarında aflatoksin oluşum riskinin azaltılması amacıyla Şanlıurfa'daki üretici ve işletmelere son beş yılda kaç eğitim verilmiş ve kaç kişi bu eğitimlerden yararlanmıştır? Riskli üretim ve depolama noktalarının izlenmesine yönelik saha denetimi yapılmakta mıdır?

6. Şanlıurfa'da Antep fıstığı üreticileri ve işleme tesislerinin modern kurutma, nem kontrolü, uygun depolama ve gıda güvenliği altyapısına geçişi amacıyla 2022-2026 yıllarında Bakanlığınızın destek programlarından kaç yatırım yararlanmış ve toplam ne kadar hibe veya destek sağlanmıştır? Bu yatırımların artırılmasına yönelik yeni bir program veya hedef bulunmakta mıdır?